

تعهدات دولت در حمایت از حقوق کودکان در عصر پدیده‌های فناورانه با تأکید بر نظریه تفسیری شماره ۲۵ کمیته حقوق کودک

ستار عزیزی*

محمد مهدی سیدناصری**

DOI: 10.22096/hr.2025.2011568.1615

[تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۳ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۲۳]

چکیده

امروزه دنیای انسان‌ها متفاوت از گذشته و تحت تأثیر شگفت‌انگیز فناوری اداره می‌شود. همه‌گیری بیماری کرونا و استفاده‌ی بیشتر از فضای مجازی در تولید، انتشار و انتقال اطلاعات آموزشی و سرگرمی، سطح دسترسی بر محتوای برخاسته برای اقشار مختلف جامعه از جمله کودکان را افزایش داده و بستری برای محدود شدن یا نقض حقوق افراد از جمله کودکان را ایجاد کرده است. در زندگی صنعتی امروز کودکان زمان زیادی را برای فعالیت‌های مختلف آموزشی و سرگرمی در محیط دیجیتال سپری می‌کنند که در این فضا، موضوع صیانت از حقوق کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، مسئله‌ای در خور توجه است. در همین راستا نظریه تفسیری شماره ۲۵ کمیته‌ی حقوق کودک سازمان ملل متحد مصوب ۲۰۲۱، که با عنوان حقوق کودکان در محیط دیجیتال صادر شده است، به تعیین چارچوب‌ها در این زمینه پرداخته است. این پژوهش بر آن است با روش توصیفی-تحلیلی و با بررسی اسناد، کتب و مرور مقالات علمی-پژوهشی به این پرسش‌ها پاسخ دهد که کودک کیست و محیط دیجیتال در زندگی او چه تأثیراتی دارد؟ از منظر حقوقی چه تکالیفی بر عهده‌ی دولت‌ها در حمایت از کودکان در محیط دیجیتال در دسترس است؟ چه راهکارهایی برای حمایت از حقوق کودکان در عصر تکنولوژی وجود دارد؟ فرضیه نویسندگان آن است که دولت‌ها مجموعه‌ای از تعهدات قراردادی و عرفی در این ارتباط بر عهده دارند.

* عضو هیئت علمی، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران. (نویسنده مسئول)

Email: satarazizi@gmail.com

** دانش آموخته دکترای حقوق بین‌الملل، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، دبی، امارات.

Email: sm.snaseri@gmail.com

۸ حقوق بشر/سال ۱۸/ شماره ۲/ پیاپی ۳۶/ صص ۵-۲۳

کلیدواژه‌ها: حقوق بشر، حقوق کودک، فناوری، تعهدات دولت، نظریه تفسیری.